

Resen : Hasan Kavrak

AYLIK
SANAT
DERGİSİ

Tomris Uyar, Rusen Hakkı, Turgay Gönenc, Kayahan Okay, Adalet Cimcoz, Numan Öztüre, Avni Öztüre, Metin Eloğlu, Rauf Aybey, Sami Altındağ, Piyale Gönülltas, André Verdet - Nur Türetken, Ali Özcan, Erhan Tıglı, Ömer Selâhattin Demirel, İtir Gürdemirel, Hasan Kavrak, Etem Olgunil, Ziya Misırlı, Özdllek Erdem, Unal Yürekli, Oğuz Sami Sezen, Halit Çelikoğlu, Bayram İbrahim Rogovalı, Kemal Işık, Gaye Petek, Atif Özbilen,

Sayı : 24
EYLÜL 1969
125 Krş.

DİRENME'nin DÜŞÜNÜRÜ

Tomris UYAR

Geçen yıl içinde yaptıkları dilimize çevrilen, düşünceleriyle bütün dünya aydınları arasında geniş yankılar uyandıran California Üniversitesi profesörlerinden Herbert Marcuse ile İngiltere'de yayımlanan bir "seks" dergisinin yazarı arasında geçen konuşmadan bazı ilginç bölümleri alıyorum aşağıya :

Penthouse : Sanırım bugünkü ününüzü Berlin'deki öğrenci ayaklanmasıyla, Amerika'daki öğrenci gösterilerine borçlusunuz. Bütün dünyayı kaplayan öğrenci ayaklanmalarıyla, ileri sürdüğünüz düşünceler arasında ne gibi bir bağlantı kurulabilir sizce ?

Marcuse : Şöyle diyebilirim; "öfkeli öğrenciler" hareketini yürekte destekliyorum, ama onların sözcüsü sayılmam imkânsız. Beni "sözcü" diye niteliyerek iyi para getiren bir nesne durumuna sokan, basın ve reklâmlar olsa gerek. Hele adımın, resmimin Che Guevera, Debray, Rudi, Dutschke, vb. gibi adamlarla yanyana konulmasına büsbütün karşıyım. Çünkü, bu saydığım kişiler, daha insanca bir toplum yaratma uğruna hayatlarını göze göre tehlikeye attılar, atıyorlar; oysa ben, bu savaşa yalnızca sözlerimle, düşüncelerimle katıldım. Önemli bir ayrım bu.

Penthouse : Öyle diyorsunuz ama, öğrenci hareketleri, siz düşüncelerinizi açığa vurduktan hemen sonra başladı..

Marcuse : Yine de ben, yaptıkları okuyan öğrencilerin sayıca çok az olduğuna inanıyorum.

Penthouse : Zaten "başkaldırma"yı belli bir doktrine dayandıran öğrenciler de sayıca az. Hiç değilse, bunların kuramcısı sayılabiliyorsunuz ?

Marcuse : Dediğiniz doğruysa, çok sevindirici bir olay bu. Ne var ki, burada doğrudan doğruya bir etki değil, bir raslantı, bir çakışma söz konusu... Ben kitaplarımda, toplumun eleştirisini yapmaya çalıştım, - yalnız kapitalist toplumun değil - hem hiçbir ideolojiye bağlanmamaya dikkat ederek; sosyalist ideolojiye, Marksist ideolojiye bile bağlanmadan. Çağdaş toplumun heryanıla baskıcı bir toplum olduğunu göstermeye çalıştım. Kolaylığın, rahatlığın, esenliğin, o boyuna sözü edilen siyasi ve ahlâki özgürlüğün bile baskı yaratılmak için kullanıldığına değindim. Herhangi bir değişikliğin, tam bir yadsıma ya da öğrencilerin deyimiyle bu topluma durmaksızın karşı koymakla sağlanabileceğini göstermek istedim. Yalnız kurumları değiştirmekle olmazdı; daha önemlisi, insanları değiştirmekti; tutumlarıyla, içgüdüleriyle, amaçları ve değer ölçüleriyle insanları değiştirmekti gerekli olan.

Penthouse : Peki, öğrencilerin bunda ne gibi bir payı var sizce ?

Marcuse : Öğrenciler, suskun kitlelerin gereksinmelerini, özlemlerini açığa vuran kavgacı bir azınlıktır. Kendi başlarına dev-

rimci olamazlar; hiç kimse bunu bekleyemez onlardan. Bunu kendileri de biliyorlar.

Penthouse : Sizi, "seçkin"lerin kuracağı bir diktatörlükten yana olmakla suçladılar. Doğru mu bu ?

Marcuse : Hiçbir zaman Platonik bir diktatörlük kurmak gerektiğini söylemedim; çünkü, hiçbir düşünür bu işin üstesinden gelemez. Ama, açık olmak gerekirse, politikacıların, yöneticilerin ve generallerin diktatörlüğü mü daha kötüdür acaba, yoksa aydınların kuracağı bir dikta mı ?

Ben kendi adıma, ikincisini yeğ tutardım; gerçek, özgür demokrasi olanakları yoksa elbet. Ne yazık ki, böyle bir seçme yapma durumunda değiliz.

Penthouse : Aydınlar diktası düşüncesi tedirgin ediyor insanı. Aydınlar eylemden korktukları için daha zalim olabilirler.

Marcuse : Öyle mi dersiniz ? Tarihte, aydın olup da zalimlik eden tek kişi gösterebilirim : Robespierre. Ama, onun zalimliğini, Eichmann'ın bürokraktlaştırılmış zalimliğiyle karşılaştırılabiliriz, ya da ister seniz çağdaş toplumların kurulaştırılmış barbarlığına bir göz atalım. Nazi'ler aydın değillerdi. Aydınlarda zulüm ve zorbalık kısa sürelidir, azdır, geçicidir. Robespierre işkence uygulamadı sözcülemi. Fransız devriminin belirgin bir özelliği değildir işkence.

Marcuse. Gündelik olaylar üstüne görüşlerini açıklıyor; Amerika'da özgürlüklerin baskı altında tutulduğunu söylüyor; kolektivizmin türlerini gözden geçiriyor ve şöyle bağlıyor konuşmasını :

"Sessizliğin, bireysel özgürlüğün gelişebileceği o iç ve dış dinginliğin olmadığı yerde, özgür bir toplumdaki söz edilemez. Sosyalist bir toplumda özel hayat, kişisel istem ya da dinginlik yoksa, bunun yanısırlay; o toplum, sosyalist bir toplum değildir, daha değildir."

ÖLÜ AYLAR KIRGINI

Mavısı az uçarı bir bulut tümseğinden
Sekip de geçen o canım kuş sesleri
İhtir bir ucundan şu kargaşık yüreği

Pıhtılaştıran bir günün o yanlış kısırlığı
Yüzündür - geç de olsa anladım -
Vurdum kulaktozuna o şirin salaklığın

Ayaz kesti yüzümü yanıklığım ondandır
Ve ibresi bozuk bir pusuladır burnum
Arada bir oyalanıp akşamları kurduğum

Şubatın sonra haziran temmuz
Yaşanmamış ayları düşürdüm takvimlerden
Bayan ellerimde karıncalanmış bir sten

Kim kimin dümen suyunda ve az kaçık
Ak göğü karartıyor akşam dururken
Kıyısında geç saatlerin gül ve diken

Buşen HAKKI

TARIK DURSUN K.ile...

1931 doğumlu. İzmir'li. Evli. Bir çocuklu. Tek uğraşı yazarlık. İlk kitabı "Hasangüler", son romanı - yazmasını sürdürüyor - "Kaç, Katil Kaç!". Her türlü işe girdi çıktı, tek dikiş tutturduğu, yazarlık. Arada bir iki 'armağan' da kazandı.

— Çok yönlü çalışmalarınızın yanısıra bir de "kitapçı"lığa giriştiniz. Bu yeni uğraşınız, öbür sanat ve eleştiri alanlarındaki veriminizi tavsatmıyacak mı ?

— Bu, bir çeşit zorunluk. Nedeni de Türkiye'de yazı yazarak yaşamının gereklerini yerine getirememektedir. 'Allâme-i cihan' olsanız - bir takım yerlere bir takım 'taviz'leri vermedikçe - Türkiye'de, yazarak çizerek geçim sağlamak zor. Ha, 'taviz' verdiniz mi, istenen, dilenilen yola sanatınızla birlikte girdiniz mi, o zaman bu problem kendiliğinden ortadan kalkıyor. Sen sağ, ben selâmet ondan sonrası; adınız çevresinde bir patırtıdır, bir gü-rültüdür gidiyor ki, aman Allah !

Öyle sanatın da, sanatçının da içine tüküreyim.

— "Halk katından gelme bir sanatçı" olarak tanımlarlar sizi çoğun.. Oysa, yapıtlarınızda, HALKIMIZ'ın ön sorunlarına hep değinirsiniz de, bu sorunların çözümüyle ilgili bir davranışınız, özeniniz yoktur da denebilir.. Ne ki, çağımızda tüm sanatçılarda bir "düşünür", bir "eylem eri" kimliği çabası da aranır oldu. Ne dersiniz ?

— 'Halk katından gelme bir sanatçı' elbette içinden geldiği, hâlâ içinde bulunduğu katı bütün sorunlarıyla anlatacağıdır; ama, saantçı, sorunu gösterdiği gibi çözümü de gösteren kişi değildir; Sanatçı, durup dururken, romanın içinde 'gökten zem-bille' sözüm ona bir 'müspet tip' indirip onun ağzından, dolma tüfek örneği yalan yanlış çözümlerlere giderse, gülünç'e düşebilir, okurunu yanlış'a götürebilir; üstelik, yine sanatçı dediğimiz kişi ne ekonomisttir, ne yönetici, ne de düşünür. Ayrıca, sorunu ortaya getirip koymak - bütün ayrıntılarıyla, bütün gerçeği ile - az şey miymiş ? 'Eylem eri' olduğunu sanan, ya da kendince 'düşünür' düşleri kuranları görmüyor musunuz edebiyatımızda? Ne kadar zavallı, ne kadar görkemli bön ki-

şiler ! Doğruları bilmek başka, onları eylem alanına getirmek yine de başka başka şeyler. Size bir örnek vereyim: Cengiz Aytmatov diye bir Sovyet yazarı var; yazar diye, sanatçı diye, romancı diye ona derim ben. Yoksa ....

— DENİZİN KANI, sanatınızın genel gelişiminde önemli bir aşama elbet.. Özellikle roman türündeki öbür deneylerinizi daha bir pekiştirmesi, somutlaması yö-

ÇELİŞMELER

I

Oğuz Tansel'e

ÇARK
ÖYLESİNE HIZLI KI DÖNÜŞÜM
GERİYE SAYIYOR HERKES

YALIN VE SAYGILI RESMİN

Turgay GÖNENÇ

nünden. Bu eğiliminizi sürdüreceksiniz, yoksa, "öztutku" nuz öyküden yana mı hep? Radyo "temsil"leri ötesinde, oyun yazarlığına da gönüllü müsünüz ?

— Küçük hikâyeye ihanet, her romana geçende rastlanır. Ben de bir parça öyle yaptım; ya da alçakgönüllülüğe sapmadan şöyle diyeyim: Biraz daha geniş söylemek, biraz daha yayılmak, biraz daha özgür yazmak istedim, küçük hikâyenin sınırları yeterli gelmedi o zaman da. Romana geçtim, bundan hoşnudum da. Hikâyeyi yine de sürdürmek istiyorum elbet. Radyo oyunlarına gelince, onlar tiyatroya varmak için bir çeşit köprüleme denemeleri. Hele bir

piştiğime inanayım, tiyatroya da geçeceğim.

— Çok içten, ısıltılı, yerel, içeriği gereğince yansıtan bir diliniz, anlatım özelliğiniz var. Ne ki, -çoğu yepyeni- kimi uğraş- daşlarınız; kekre, soyut, bilinç ötesi, gerçektüstücü bir "öyküleme" yöntemini yeğleyip savunuyorlar. Bu konudaki kanılarınız, izlenimleriniz ?

— 1950'lerde hikâyeye başlamışlar, bugün artık 'Orta kuşak' sayılıyorlar. Ben de içlerimdeyim onların. Yeniler, aradan sıyrılmak için çeşitli 'numaralar'a başvuracaklar, böyle yapacaklar, ilgiyi üzerlerine çekecekler. Bir de şu var : Bizim başladığımız dönemle bugünkü dönem arasında öyle büyük ayırım var ki...

— Çok kurealandı ya, biz başka bir açıdan şu "femeit pillâvi"ni ısıtverelim yine: SAİT FAİK ARMAĞANI, salt onca bir kişiliğe, öykü anlayışına ergin sanatçılara mı sunulmalıydı ? yoksa, bambaşka yazınsal değerleri de kapsayan yapıtlar da girmeli miydi aday'lar arasına ?

— Bir yazar adına bir armağan kuru-lur, ama katılacaklardan ille de o yazarın yolunda yürümüşlük 'şart' koşulamaz. Sait Faik Armağanı'nı kazananlara bakın; kim, hangisi Sait Faik'in hikâyelerine benzer ya da o anlayışın sürdürücüsü hikâyeler yazarıdır ? Haldun Taner mi, Oktay Akbal mı, Orhan Kemal mi, Buyrukçu mu, ben mi ?

— Sormak ayıp değil ya, öykü-roman alanında ün salmış epey yarı-adaş'larımız var : Kemal Tahir, Orhan Kemal, Kemal Elibaşar, Orhan Hançerlioğlu, Yaşar Kemal, Kemal Bekir... İçlerinden birini öncelikle seçiverin, desek size ?

— Kuşkusuz Orhan Kemal, Türk hikâyesinin de, Türk romanının da en saygılı ustasıdır, Orhan Kemal.

Afet Muhteremoğlu ile...

— Sizi öykü yazmaya iten kök nedenler ?

— Birçok neden sayılabilir. Yaşamamın anlamsızlığına ya da kısılgına karşı durmak, direnmek isteyiş; yaşamamın kendisindeki bir sürü çelişkiler, şaşırtıcılıklar; belki bir görevi yapma isteğinin itiş; ulusuma karşı, insanlara karşı elden geldiği kadar daha iyisini, biraz daha iyisini, giderek en iyisini yapabilme umudu..

— Şimdiye değin kazandığınız armağanları, ödülleri de anıyarak, bu verimli çalışmalarınızın kendinizce eleştirisini yapabilir misiniz ?

— Önceleri yoğun bir bireyciliğim vardı. Tek kişilerin, özellikle genç insanların sevgi ilişkilerini yazardım. Sevgilerin getirdiği acılar, umutsuzluklar, şaşkınlıklar; biraz öfkeli, biraz da duygusal bir anlatımla öykülerimde boy gösterir dururlardı.. Anlatımımı severdim de, bu tür öyküleri bütünüyle sevmeydim. Genç kızların duygusal günlüklerinin çiğ havasını taşırlardı, gibi gelirdi bana. Yaşlandıkça, deneyimlerim bollaşıkça, sevgi işleri tavsadıkça diyelim, kendikendimin dışındaki insanların daha iyi tanıyıp, onların ve başka

yaşamaların, yaşamadaki başka durumların önemini daha iyi kavrayıp sezdiğimce, bu sevmediğim - ne kendimle, ne de başka yazarlarda - havadan kurtuldum. Türk toplumu çok dikkate değer bir topluluk bence. Onun herşeyini anlatmak, onu daha iyi tanımaya çalışmak, onu sevmek, eleştirmek... İşte yaptığım ya da yapmak istediğim şeyler ! Öykü, roman sınırları içinde bu iş çok hoşuma gidiyor; yaptığım işten, kendikendimden hoşnut kalıyorum; eski sıkıntılar, bunalmalar, anlaşılmama, anlaşılmaya çalışma delilikleri geçti.. diye seviniyorum.

— Ülkemizde, toplumumuzda öykünün yapısı, uyarıcı etkinliği hangi tutumla, yöntemle gerçekleştirilebilir kanısındasınız ?

— Türk halk hikâyeciliğinin yenilenmesiyle. Halkımızın yaşayışının gene Türk halkına "edebiyat" yoluyla yansıtılmasıyla. Bu, zor bir iş olacağı benziyor. Yazarlarımızın bir bölümü halktan öyle ayrı ve uzak düşmüşlerdir ki, onu nerden bulacak ve nerden tanıyacaklar ? Kendikendileri için yazıp duruyorlar.

Kemal Bilbaşar'ın CEMO'suyla MEMO'sunu çok beğendim. K. Bilbaşar,

örneğin, Türk Edebiyatı içinde, üstüne düşeni bu kitaplarıyla yaptı. Köylerden sipariş alıyormuş, buna karşılık, biz de okuyoruz severek; yani, "yazın beğenisi incelmışler" diyelim..

— Toplumcu bir yazar - sanatçı olarak öte tasarılarınız ?

— Şimdiye dek anlattıklarım, aşağı yukarı tasarılarımdı. Somut bir karşılık vermek gerekirse, bir - iki öykü var dergilerde, çıkacak. Bir romanım da güze basılacak. Biri de hâlâ elimde, iki yıldır bitmedi, arapsaçına döndü; ben de korktum, bıraktım; bakalım ne zaman bu korkuyu yenip, yaprakları bir düzene koyarak, arapsaçını çözmeyi göze alabileceğim..

MEVSİMLER'den

— XII —

"... elinizi uzatınız, şu fakire yardım ediniz." gözlerine bakıyorum, derin ve kanlı buldum onları; söyledim de bunu kendisine : "gözleriniz derin ve kanlı" dedim. "bana para verin" dedi o da; düşünüyorum, kar yağıyordu, soğuktu. üşüyordum ama pırıl pırıldık ortalık, güneş ısıtıyordu. O'na para vermedim, yürüdüm, güldüm, ağladım.

Şimdi kar yağıyor ama ruhumda güneş tohumları patlamış mısır gibi sıçıyorlar,

şimdi dünyanın elleri üşüyor ama benim ellerim sınısıcacak; çevremde ne kadar fakir kişi gördümse o kadar memnun etmek istedim onları ve yeniden yarattım dünyayı.

".... ben ağacım ama kurusu, odunum ben, budalayım, yüzüme bakan tükürür ve sonra döner tekrar tükürür, yağmur yağıyor der gibi bir hâl takınırım o vakit bilerseniz ki tatlı zaman böyle yürür."

birşeyler ölüyor, birşeyler doğuyor sessiz ve sanki gece inmiş gibi, ve sanki yıldızlar var, eskisinden güzel, eskisinden iyi; sanki hiçbir şey değişmemiş, "altın çağ" daymışız ve yaştırmışız gibi.

"... Sefalet ve acılar insanı samimi yapar. Daha ileri gidiyorum; ıstırap saadetler yaratır. Kolay mutluluğun kararsızlığı, emek karşılığı olmayan hazların kallesizliği, Narcisse gibi kendi kendine hayran olmanın boşluğu sınırlarımızı yorar, hayatın en insan-çıl değerlerinden kişiyi yoksun eder ve büyük felâketlerden habersiz olanlar insanın sürdüğü tek yanlı yaşantının kaynaklarını kurutur... Bizim mutluluk kaynaklarımızın kesilmesini sağlayan tek araç ise ıstıraptır.

"Gönülleri dostluk ateşiyle tutuşanlara ne mutlu! Yalnızlığın daha az öldürücü ve yaşantımızı daha dayanılır bir biçime sokan yalnız odur."

"... bir insandan zorla bir şey alınabilir ama bir insana zorla bir şey verilemez."

"... memleketinden dışarı ayak atmamış adam ne memleketini tanır, ne de başka yerleri, özgürlüğünü hiç yitirmemiş olan da özenliğinin üstünlükleri gibi kusurlarından da habersizdir." — Panait Istrati —

Yağmurun Bir Portresi

Sami ALTINDAG

Yağmur altında Kabataş'ı hızlı yürümeyin. Geçin kaldırımın ortasındaki çamur gölü yanından. Bu ayakkabıları o mağazadan almıştınız. Az uzaklaştıktan sonra durup o çamura çevirin boynunuzu : Çamur suyu yanından geçtiğiniz ağaç Ekim gövdesinin farkına varın o zaman yağmur damlıyan bu deniz suyuyla karşıya geçmeğe hazır araba vapurunu görüp, belki Beykoz'da ıslanmış simitlerini satan ya da satmamağa kararlı daha Kastamonu'dan yeni gelmiş birini düşünöböllecüksiniz, daha çabuk evde olmayı düşünöböllecüksünüz. Orda saatinize bakın. Ama gece gidiceğiniz yere daha çok zaman mı var? Gece gidiceğiniz yere daha çok zaman vardır eğer evde buna göre çabuk artık bulunmayı düşünöyörsünüz, E- vet, Eve böyle erken varmakla çok sıkılıcağını düşünün dönüp arkadan güç müç ilerleyen arabalara bakarak yürüyenlerin ne renkte şeyler giydiklerine, caminin rengine, göğün rengine bakarak. Belki o zaman ayakta durmaktan artık bıktığınızı, ama ordaki bankalara otursanız da bir an gelir ki oturmaktan da bıkaçağını düşünöğünöze göre, ne farkı var ikisinden de insanın yolculuğunu düşünöceğiniz göre, ufak bir salaklıkla ayakta sürmeğe karar vericeksiniz, nansa gece gidiceğiniz yere daha çok zaman ister. (Öyle mi, ne mi değıştiricek.) Öyleyse Güzel Sanatlar bitişğı parkın deniz kıyısına doğru yürüyün. Denize bırakın şemsiyeyi. Açık mı kapalı mı. Sırasıyla ikisini de denevin. Şemsiyeyi seyredin denizde, şemsiyenin denizdeki uzaklanışını epey sey-

redin. Bulutları da. Bulutları da. Yağmurun nasıl dinip, bütöün duruşunu, dinleyin. O zaman işte, deniz, yağar kulaklarınıza. Bu deniz, çıkar böyle buradan, hiçbir yerde durmadan, bütöün yeryüzüne yayılır, yerinde dolaşır, gece gündüz. Dönüp işte o zaman artık ordaki kulübeden tostunuzu isteyin. Şöyle isteyin : "Bir kaşerli tost lütfen." Tostu beklerken, bütöün günü hatırladığınızı anlamıyacaksınız. Yalnızca yağmurun tadı kaldı şuranızda, göğün rengi, denizin rengi kaldı. Asfaltın rengi kaldı tadınızda, Kabataş'ta bir tost yiyörsünüz. Tadıyla binin Sirkeci dolmuşuna. Sonra treni alın. İkincideki yeşil koltuklara oturun, yolculuğa pencereden bakıcaksınız. Boynunuzla. Ve yolculuk boyunca kollarınız, bacaklarınız, sıkıntılarını saklamayı beceremiyecikler. Yolculuğu ayakta geçireceksiniz. Gazte okuyup, gazte okumadan da, oturarak. Varıcağınızda bir tren yolculuğu geçirdiniz. Ondan önce de hava kapalıydı, bugün yağmur yağdı. Saatinize bakın orda. Bir payton alın. Hava kararmağa başlıyıcaktır evde olucağınız sıralarda. Yüröye yüröye gidin eve. Siz, sizin arkanızdan başkaları da bütöün bu ağaçlara bakıcaak. Ve yol boyunca evlerin yanından, damları üstünde havanın kararmağa başladığı gök altından yürödüğünüzü biliceksiniz. Eve girdiğinizde radyoya bakın. Balkona çıkıp oturun orda. Göğün nasıl geceye girdiğini bekleyin. Balkondan sokağa bakın, göğün nasıl geceye girdiğini seyredin. Kalkın. Odanıza doğru hızlı yürömeyin. Bu-

gün İstanbul'da yağmur yağdı, gece oluyor. Odanızdaki aynaya bakın. Eve doğru yüröken yolda, göğün altındaki ağaçlara bakmış olduğunuz gibi, gözleriniz o gözleriniz, yanaklarınız aynı, aynanıza bakın. Ve içerdeki radyonun, kendi kendine, Nihavent makamında bişey çaldığını düşünöüp, göğö bir daha baktığınızı bu balkon dönüşünden, radyoyu kapayın. Odanıza doğru, tadınızda tost, gidişinizde bugün, yüröyün. Aynaya bakıca-

ğınızda artık bu gece gidiceğiniz yere gitmiyecüksünüz. (Araba vapurları, onlar gider. Gece gündüz ağaçlar, Tren göğö yağmurda dolmuşların boyuğıyla. Bugün.) Düşünün. Odanızda elektrik açık mı, kapalı mı. Açık değil daha. Aynaya bakmadan, yatağınızda oturun. E- vet arkanızdaki pencere de kapalı. Çoraplarınızı çıkarın. Dışarıda bütöün ağaçlar göğö girdi. Kravatınızı çıkarın. Aynanın karşısında, gömleğinizi çıkarın.

Yapraksı düş

*Mutluyduk, yada öyle sanırdık kendimizi,
Düşlerimiz şarap testileri boyunca uzadular
Zaman ellerimizde kurudu kaldı yaprak yaprak
Şarkımız ayrı gecelerin tatlı hülyasıydı,
Sonra gülüşlerimiz karanlıklara kaydı birdenbire
Siyahlarca korkunçlaştı gecelerimiz,
Şarkımız unutuldu sevenlerin arasında...*

*Mutluyduk, yada öyle sanırdık kendimizi
Nerden bilebilirdik kopacak günlerimiz
Düşen takvim yaprakları ardından,
Ardınsıra kilitlenecek kakkahalar dudaklarımızda,
Ayrılık misafir olacak omuzlarımıza
Nerden bilebilirdik,
Mutluluk uçtu gitti bir ümit bırakarak
Zaman ellerimizde kurudu kaldı yaprak yaprak...*

Piyale GÖNÖLTAS

Aykırı

Su göğe erişince
Bulutlar anadandoğmadır
Ama bir çimen ağlar
Ortalıkta

Sonra yağmur niye yağar

André VERDET
Çeviren : Nur TÜRETKEN

Nakışlar

IS KARARTTI ÇIRAYI
GÜNEŞE YÖNELDİ BAKIŞLAR

DOĞDU GÜZEL DOĞDU ÇIRKIN
EBEMKUŞAĞININ GERİLDİ YAYI
GÖKYÜZÜNDE BELİRLENDİ NAKIŞLAR

Ali ÖZCAN

Öykü

BIRAKIP GİTMEK

Erhan TIGLİ

"Gitme" diyor. "Gitmiyorum" diyorum. "Gidecek gibi duruyorsun da" diyor. "Olabilir" diyorum. Yalvaran bakışlarla bakıyor, bu tür bakışlarını beğenmiyorum. En çok kızdığım bu merhamet dilenmeler, acındırmaier zaten. Hele ağlamaklara fitil oluyorum... "Gitmek gerek" diyorum kendi kendime. Bu böyle sürüp gidemez. Bu şefkate benzeyen sevgi, bu kıskanç ilgi doyurmuyor beni. Olmuyor. Önce biraz enteresandı, ama şimdi alışkanlık, bıkmıklık aldı yerini. Bacakları açılıyor, bakıyorum, hemen kapıyor, kızıyorum. Çamaşır yıkarken en olmadık yerlerini gösteren ama başlarına hemen bir örtü geçirmeyi ihmal etmeyen ya da sokakta bir yandan kaçınıp örtünürken bir yandan da erkeğin ta gözlerinin içine bakan kadınları anıyordum. Gidip açıyorum bacaklarını, "Ne var gizliyecek" diyorum. "Doğru, sen yabancı mısın? Aşkanklık işte." diyor. "Ama yakında olurum" diyorum, gözlerine bakamıyorum. Yollarımız bir değil, ayrı dünyaların insanlarıyız biz. Nasılsa olmuş bir şey ama böyle sürüp gidemez bu. Bunu o da biliyor ya ne zaman gitmeğe davransam bir şeyler yapıp bu ovunu sürdürmenin bir yolunu buluyor. Ne kazanıyor bundan bilmem ki! Oysa bu kere kararlıyım, bilmiyorum. Teselli makamında yanına yaklaşıyorum, çorap lastiğinin kızarttığı yerlerini öpüyorum. "Gitmek kolay, kalmak zor" diyor bir şarkı. Oysa gitmek zor. Sıkıntıyla

duvarlara bakıyorum. Ne olurdu bu kadının da bütün çağrılarına böyle duvar kesilebilseydim. "Bırakma beni" diyor, kucaklıyorum, sarılıyor bana sım-sıkı yılan gibi kollarıyla. Göğüsleri gıcıkıyor içimi, uzak durmaya çalışıyorum. Eziyorum vücudunu hoyratça. "Yapma" demiyor hiç. Bir "Yapma" dese de kavga çıkarsam, çekip gitsem. "Gene gelirim" der gibi "Artık hiç gelmeyeceğim" diyebilsem. Dudaklarına bakıyorum, üstlerindeki tüyleri yolmuş hep, bana güzel görünebilmek için her halde. Şunları bir kanatsam, acısa, konuşmasa, "Gitme" diyemese. — Öyle bir "Gitme" diyor ki takılıp kalıyorum — Saçlarını bozuyorum, kızsın diye. Hiç ses çıkarmıyor, "Çirkinleştin bak, cadılara döndün" diyorum. Kalkıp taranmak istiyor, bırakmıyorum. "Süslenip güzelleşecektim" diyor. "Boyanacaktın değil mi? Ben sevmem boyalı kadınları." diyorum. Bir sigara yakıp dumanını üstüne üflüyorum. "Bana da verecek misin?" diyor. "Hayır", "Niçin?" "Sevmem sigara için kadınları da ondan"... Üstelemliyor. Bir üstelese. Bir dalıma bassa. Sıkıntıyla pencerelere bakıyorum, kapalı. Off, ben de pencerelerimi bir kapatabilsem bu kadına. "Canım sıkılıyor, bunahıyorum, anlıyor musun?" diyorum, "Anlıyorum" diyor. Oysa anlamıyor. Çağırır gibi bakıyor, anlamazlıktan geliyorum. Baktım artık bu oyundan, tatmin olamıyorum. Tez zamanda kaçmalıyım bu kadın-

dan, robotlaştım be! Kendime bir çeki düzen vermeliyim. Annem kız aramalı benim için. Övünmeli sağda solda, fotoğrafımı göstermeli mahcup kızcağızlara. Söz vermeler, nişanlar, saygılı duruşlar, kaçamak bakışlar, utangaç görüşmeler, baka-lolar, düğünler.. olmalı. Her sevişmede kızarmalı, heyecanlanmalı; karım, bir kuş gibi çırpınmalı, atmalı yüreği, yanına uzanınca. Çocuklar, akrabalar, komşular olmalı. Bunlar benim hakkım değil mi yahu? Peki bu kadın ne yapacak ben terkedince. Ne ederse etsin, o tükenmişin biri zaten. Beni de kendine benzetecek, tüketecek git-gide.. Şu halde veba gibi kaçmalıyım ondan. Onu düşünüyüm derken kendimi mi mahvedeceğim be! Bir sigara daha yaktım.. Ya da işveli, tecrübeli bir yosma olmalıydı bu. Bağır-ça çağıra tartışmalıydık. "Git, defol!" demeliydi, içinden gel-mese bile. Yalvarmamalıydı. Sonradan barışsak bile içkilerle, şarkılar, türkülerle kutlamalıydık bunu. Karşılıklı oyunlar oynamalı, dans etmeliydik neşeyle.. Yanına yattım, hiç ses çıkarmadı. Oysa konuş-malı, bir şeyler demeliydi, yaşamanın güzeliğinden, aşktan, dünyadan söz etmeli, şiirler oku-malı, okuduğu kitaplardan, gördüğü sinemalardan, tiyatrolardan bahsetmeliydi. Teselli edici cümleler, avutucu sözler bulmalı, şakalaşmalı, gülmeliydi. Oysa bu romantik düşle-re dalmaktı, fotoroman oku-maktı, hüzünlenmek, ağlamak "Gitme" demekti. Arada bir

susmak, söyleyecek kelime bulamamak, kuzu kuzu oturmak, koyun gibi durmak... tı. Gözlerini kapatmıştı. Gitsem ona, gitmesem bana yazık olacaktı. Ne gerekiyorsa onu yapmalıydım. Benim yerimde o olsaydı ne yapardı acaba? Baktım, uyuyordu. Yavaşça sıyrıldım yanından, ayaklarımın ucuna basarak kapıya yöneldim. Açtım kapıyı, serin bir rüzgâr çarptı yüzüme. Oohh!.. Çıktım dışarı.

OZAN BARIŞ

Ozan koydum
Adını savaşçıların
Bilinçten kılıçları
Us'tan ok yayları
Yazıdan bombaları !

Ozan koydum
Adını savaşçıların
Çala kılıç, çağır içre;
Varmışız kısa günde
Uygurluğun ötesine !

Ozan koydum
Adını savaşçıların
Yönü yok yeryüzünün
Birliğini sağlayan
Bizi barışa bağlayan !

Ömer Selâhattin Demirel

Kanlı canlı bir vücut gibi yazın ardından
Kış düşleri omuzlarına yığılı gelir.
Eylül, dizi dizi ayların ardından süzülerek
Bakışlarımız ağırlaşır Eylül ritmiyle
Sararmış yapraklarda yalnız dolaşırken
İçsel bir müziktir sanki
Her bir yaprağın titreyişi kızıla çalarak
Ufukları morlaşan Eylül akşamlarında
Rüzgâr bir başka eser,
Müşfik anne gibi kolları arasına
Alarak, okşayarak Eylül...

İtir GÜRDEMİREL

Desen : Hasan Kavruk

Kentlerden İzlenimler

TEKİRDAĞ'dan...

Hasan KAVRUK

Doğal varlığının ötesinde, "türk'lüğün soylu geçmişiyile pırlı pırlı bir Tekirdağ düşünüyorum.. Oraya her gidişimde, serüvenler dolu "atmosfer"inin yanibaşında yersel durumuyla da Avrupa'ya bir görünüşü, işlenmeğe değer bir gözde kent geliverir gözümün önüne...

Nedense, Tekirdağ'ı, ben soyut bir resme benzeterim ilkten.. Onu görenler, orda yaşayanlar nasıl yorumlarsa yorumlasın; göz açıları, göz gelenekleri, göz huyları nice "ceph"leri seçerse seçsin; Tekirdağ bence güzeldir, içlidir, anlamla doludur ve gerçek anlamı da orada gizlidir... Bir kırçeği tomarını nasıl tanımlayabilir kişi ? İşte öylesinedir Tekirdağ'ın tanımı da !

Bilçim mi? rengin en zengin türü mü? kişiye OH dedirtecek ortam ve olanaklar mı? versin elini Tekirdağ! Kıvrak, alımlı bir kent! Çok kişiyi apansız sarar-sarmalar ve de peşinden çoğu kez uyarıcı düşüncelere kapılır insan.. - Tıpkı, Macar kralı II. Rakoçi Ferens'in o iyimser, o felsefi düşünce ve duyularına bürünürcesine... - O, konukluk dönemimizde kimimizi düşündürür, kimimizi dinlendirir, kimimizi de esikleştirir amma, n'eylerse eyler, tümümüzü kendine bağlar, tiryakileştirir bu cânım kent... "Kervana durak, yolcuya barınak" örneği, her türden kişinin ilkyaz umudunu oracıkta buluveririz !

Kıyıları, Tuna boylarından kalma anılarımızın bir soyut durağıdır.. Sanki o çağların "serhat" türkülleri söyleşir esintilerinde.. Düşün düşünbildiğince, kur kurabildiğince... O renk renk, o dizi dizi gelinleri, kızları düşle.. Üzüm, karpuz yüklü bahçeler, bağlar yanibaşında.. Sele'ler, küfe'ler, sepet'ler dolusu.

Özgürlüklere teşne bir ülkede, özgürlüğün beşiklerinden Tekirdağ; suyu, toprağı, göğüyle bu ülküyü anlatır durur...

Şarap fıçısında esritilmiş balıklar gibi, tatlı bir düş ve sonsuzcasına yaşama büyüüne bürünmüş güzelim Tekirdağ !

IRGATIN TÜRKÜSÜ / Şiirler / Cahit İRGAT / Ağaoğlu yayınları / İST.

Cahit İrgat, sinema - sahne oyunculuğunun yanısıra, "şair"liğini de unutturcasına bir yaşam düzenindeydi, birkaç yıl öncesine değin: Adı dergilerde görünmüyordu, kitap yayınlamıyordu. Bu sus-pus'luğunu o dönemdeki çetrefil sorunları hazırlamıştı elbet.. Ne ki, soy ozanlardan umulan bir çıkışla, sapsağlam çizgisini, kişiliğini yitirmemiş bir Cahit İrgat buluverdik şu kez! - Ayrıca, "aktör" lüğünün gücünü de birkaç oyunda yeniden saptayıverdi.. -

İrgat'ın şiiri, ilkinden buyana, hiçbir gözde ozanın etkisini taşımaz; kendine özgü duruşu, seçtiği içlem, o kekere deyiş özelliği, izlenimlerini somutlaştırma çabası, mertçe sesi, oyunsal şiir deneylerine yeltenmeyişiyle şiirimizin "tek"lerinden biridir o.

Ozanın delikanlılığı, II. Dünya Savaşı'nın en netameli gidişatına raslar. Ama, Cahit İRGAT, yine de umutludur, yine de yüreklendiricidir : "Dost askerler, sıvacılar, garsonlar - Omuz omuz bu hincahınc insanlar - El tetikte - Göz gedikte - Senin için - Benim için - Ve yarın için." Bu tedirgin dönem sonucu, ilk kitabı BU ŞEHİRİN ÇOCUKLARI'ndan sonra yayınladığı RÜZGÂRLARIM KONUSUYOR'da da hemen hemen tüm aynı konuları işler : Savaşın tiksini, insanlık, evrensel bir barış özlemi, toplumsal bir açdan "dost" luğu önerme tutkusu... 3. kitabı ORTALIK ise, daha bir ezik, içli, yorgun savaşın kargınlıklarını, umarsızlıklarını yansıtır.

Son kitabı İrgat'ın, özellikle bir derleme niteliğinde. Ne ki, yeni kattığı şiirler de, ozanın, o sınımsız, sınımsız, insanlık deyiş gücünü yeniden ısıtıyor; diyeceleri bitmemiş bir ozan örneği sunuyor bize...

GÜNÇİRGİ / Bayram İBRAHİM / Şiirler / SEVİNÇ yayınları / Nova Makedonya Yayınevi / ÜSKÜP / 1969.

29 şiiriyle bu illeince kitaba zar - zor sığmış, bizden bir ozan bu Bayram İbrahım.. Yugoslavya'daki bu tür yetenekli sanatçılarımızı niye sıkça ta-

nitmayız, onları kendi olanakları içinde varolmaya bırakırız? bilmem ki..

GÜNÇİRGİ, çok önemsenerek bir yapıtı; şu iki yönden : A - Balkan ülkelerinde yayınlanan bu tür betiklere oranla, çok daha TÜRK yapısında; B - Türkçe'de tökezlemeyişi biyana, günümüz şiirinde olumluca ilgi görebilecek "ıvıvıvı" da bu şiirler. Öncelikle örneklileyim: GÜNEŞLE BİZ.

Güneşe kim ninni söyler / Ben ninni söylüyüm / Sen ninni söylersin / Biz ninni söyleriz. — Güneş nerde sallanır? / Benim koynumda / Senin koynunda / Bizim koynumuzla sallanır. — Güneş nerde güler / Benim dudağımda / Senin dudağımda / Bizim dudağımda güler. — Güneş nerde düşer? / Benim gözlerimde / Senin gözlerinde / Bizim gözlerimizde düşer. — Güneş ne vakit doğar / Ben aklaştıkça / Sen aklaştıkça / Biz aklaştıkça doğar.

Diyeceğim, buna benzer, bu güçte şiirler epey, İBRAHİM'in betiğinde. En ilginç yönü de, bizim orta kuşağın sıçramalı başarısına "paralel" bir nitelik taşıyışı. Kime benzetebiliriz Bayram İbrahım'ı? Kimsesine. Ama o, bir Oktay Rifat'çasına, bir Hasan Hüseyin'cesine, bir Arif Damar'casına, bir Behcet Necatigil'cesine, bir Cahit Külebi'cesine, bir Ükü Tamer'cesine bizden, aynı hamurdandır.

Kutlarınız ozan dostumuzu; salt şiirdeki başarısından ötürü değil, Türk Şiiri'ni Yugoslavya'da da varkılışından ötürü...

ATAÇ'LA GELEN / Mehmet SALİHOĞLU / İnceleme, kendi yayını / 1968.

Ünlü dil ustası ATAÇ'ı öven yazılar toplamında, yeren yazılar da ürkütmeden sayılmaz ! Ne ki, bu sağduyulu, ilginç "dileci" nin gerçek kişiliğini, çabasını gereğince yansıtabilen, giderek eleştiren pek az kitap var elimizde. İşte, Mehmet Salihoglu'nun 340 sayfalık XVI bölümlük bu yapıtı, yadsınmaz bir emek, inceleme ürünü..

Hani beylik bir söz vardır, yitip giden çoğu kişinin ardından kolaveya söylenir : "Yeri dolduramaz!" Oysa, o yiten

kişi çarçabuk silinir belleklerden ve yeni yeni "yeri doldurulamaz" lar girer sıraya... Ama, ATAÇ, bu deyim tam hak edenlerden biridir elbet; ölmünden önce yıl geçmesine karşın, o titizlikte, o dedigidediklikte, o yetkide birileri çıkagelmemiştir. ATAÇ'ın bu özelliği, salt dil sorunlarını kurcalayışıyla tanımlanamaz elbette; o, bir ozan, bir öykücü, bir oyun yazarı kadar sanatçıydı da! Ya da başka bir deyimle, gerçekten yetenekli sanatçıların en becerikli savunucusuydu, bir sanat eriydi..

Sayın Salıhoğlu, üşenmemiş, yılmamış; bu USTA'nın tüm tutkularını, çalışma yöntemlerini, izlediği ussal, duygusal tutumları somutça belirleyen tutarlı örnekleri sunmuş yapıtı da; göklere çıkarmadan, yerle bir etmeden.. Hiç kuşkusuz diyebiliriz ki, ATAÇ'la ilgili incelemelerin en başarılı bir örneğidir bu yapıt; ama, baştan sona, sekmesiz okunması koşuluyla..

YAĞMA EDİLEN TÜRKİYE / Demirtaş CEYHUN / HABORRA kitabevi / İST.

Yeni ANAYASA'mızın sağladığı olanaklarla, SOSYALİZM üzerine bir yayın furyasıdır söküen etti.. Çoğu yararlı, eğitici, uyarıcı nitelikte olan bu yayınlar, özellikle, ünlü toplumlardan çeviri idiler. Bu ara, bizden yetkili kişilerin de değişik açılardan, toplumsal sorunlarımız üzerine yapıtları çoğaldı; işte, "Yağma Edilen Türkiye" de bu tür olumlu yapıtların belge niteliğinde en önde gelenlerinden biri.

Genelleşmiş kavramlar ötesinde, bir de "Türkiye Sosyalizmi" var. Teorik tartışmalar biyana, toplumumuza özgü bir "sosyalizm" in gerekliliği elbette yadsınamaz. Ne ki, bu "sosyalizm" sözcüğünün de türlü kesimlerde bir tanımı, uygulama yöntemi olacak elbet.. İşte, Demirtaş CEYHUN'un bu yapıtı, 2 bölüm kapsamında, ülkemizdeki iç - dış sömürü düzeninin nasıl bir ortam bulup da, HALK'tan çok öte bir düzen yaratabildiğini şaşmaz belgelerle saptıyor.

AZ GELİŞMİŞ ÜLKE kökeninden bilimsel bir açıklamaya girişen yazar; bu çok yönlü konuda payına düşen eleştirileri - % 100 iyi niyetle - şöyle de özetliyor denebilir : Ülkemizin genel ve şimdilik yönetimi toplumsuluğa kapalı olduğundan, "coğrafik" barınak üzerinde oynanabilecek türlü oyunlara apaktır. Eh, bu tür yağmacılıkların da ardı gelmez elbet.. Öncelikle, kuramsal dayanağı olan somut, halk yararına, yerel koşullara uygun bir "pilan" eşiklenmedikçe, hiç-

bir "olumlu basamak" a varılamaz! Bu sapa gidişatı önlemekse, ancak, "sosyalist" bir bilimsel güdüyü öncelemekle olabilir..

Yazarın, tüm kanılarını, savlarını, önerilerini buracığa sığdırmak olanaksız elbette, ama, ana sorunlarımızdan birine bunca yetkiyle, iyiniyetle eğilen belge - yapıt da az bulunur kasındayız.

YENİ YAYINLAR / Aylık Fikir, Sanat ve Bibliyografya Dergisi / Sayı : 8 / Cilt XIV P. K. 60. Ankara.

Yılımı anısamıyorum ya, epey önce, DE adlı bir kitap; dergi duyurusu yayınlardı Memet Fuat.. Parasızdı galiba; aydınlara, sanatçılara öylesine gönderilirdi. Peki, bu işten yayının çıkarı ne ola? diye düşündürdü kişiyi.. Neyse, 2 - 3 deney sonucu caydı bu uğraşdan Memet Fuat; tanıtma yerine düpedüz yayıncılığı yeğledi. O dönemdeki çabasının, şimdiki tutumuna bir katkısı olmuş mudur? bilemem..

YENİ YAYINLAR, salt, çıkan yayınları duyurmakla yetinen bir organ. Oysa DE'de eleştiriler de vardı. Yeni Yayınlar "alfabetik" sırayla, son kez çıkan tüm yayınları duyuruyor; bir belgesel nitelikte yani, noksanz.. Ne ki, şu da var : Dışarda satış ve sürüm durumunu bilemiyorum bu derginin, üzerinde 300 kuruş "fiat" var; belli kişilere iletilen bir duyuru niteliğini gösteriyor gibi. İyiniyetinden hiç kuşkulamadığımız sayın Muharrem MERCANLIGIL'den "acaba" diyorum ,daha geniş çapta, kitap eleştirileri ile birlikte biyografilere de yer verip bibliyotekçilerce de aranılır bir dergi yöntemine dönüştürülemez mi Yeni Yayınlar'ı?

YENİ UFUKLAR / Aylık Sanat, Düşünce Dergisi / Sayı : 207 / İstanbul.

Bir sanat dergisi için 200'üncü sayıya erip, daha da nice sayılara, yıllara yönelmek elbette çok önemli bir başarı, bir öğünç vesilesi..

YENİ UFUKLAR, tâ 1952'de atıldı yayın hayatına; "Ufuklar" adıyla, Kurucusu da Orhan BURIAN'dı. Onun apansız ölümlüyle, dergi de batıp gitti sandıydık. Oysa, yakınlarından Vedat GÜNYOL, hemeninden işbaşı yaptı ve gidişatın: aksatmadığı derginin; salt adı azıcık değişti : **YENİ UFUKLAR** oldu.

Derginin genel tutumu şöyle de özetlenebilir: Daha çok, düşün yazılarına öncelikle kuca-bir "varlık" kılmaştır Yeni Ufuklar. Şiir, öykü alanlarında sözkonusu olabilecek tutumlara yetenmemiştir. Ne ki, bir tu-

KALKINMA DEVRİNDE

Çalıyor radyosu, öküzlerin boyunduruğunda
Hâlâ, kara sapan tutan nasırlı el mutlu...
Bir söz duyuyor şöyle : "Aya ilk basan insan..."
Tövbe estağfurullah, estağfurullah diyor bizim Hasan

Benim ahiretim cennet olmalı,
Dünya malı dünyada kalır diyor çoğu vatandaşlar;
Yazılanlara mı, söylenenlere mi inanmalı ?
Kimsenin kafasına dark demiyor atılan taşlar.

Bir çıkar arıyorsa her işlemede bazı görevliler,
Gözü yaşlı, karnı aç işçi greve giderken,
Atasının ülküsüyle bayraklaşan öğrenciler,
Öğretmen üzgün, öğretmen dertli, öğretmen sessiz...
Filizine renk, hamuruna şekil verirken-

Markası impala, direksiyon elinde,
Uçuyor Cengiz bey asfalt üzerinde,
İşler tıkırında gidiyor,
Düşünüyor ,inanıyor ki yurt kalkınma devrinde

ZİYA MISIRLI

tarlı, şaşmaz özelliği vardır bu derginin : İnsancılığa, hoşgörüye, us ayınlığına, toplumsuluğa, ekinel sorunlarımızla titizlikle eğilmesi önemli bir varlık" kılmaştır Yeni Ufukları. Ama, şu bakımlardan kolaylıkla eleştirilebilir de: Belli yazarların ötesinde bir "kadro" kuramamıştır.. düşünsel yazılar uğruna, sanatsal yazılara pek az yer vermeyi yeğlemiştir.. bitişindeki dergilerin yazarlarını -dolaylı da olsa - tanıtmaktan kaçınmıştır.. bir "abone" dergisi olmayı yeğleyip, aydın okur çevrelerine ulaşmamıştır.. o çok önemli **YAYIN**'larını değerince duyuramamıştır...

Bu "serzeniş" lerimiz, Yeni

Ufuklar'a, içten bir sevgiden ötürü elbette.. Daha da "gözde" leşmesini dilediğimizden! Son Ağustos sayısından da söz edelim biraz: Yine şiirsiz bir sayı bu. Yine aynı, sekmez adların yazıları. Daha çok çevirilere yaslanılmış. Ama, hiç-biri boşuna değil bu yazıların; uyarıcı, düşürücü, kurcalayıcı niteliklerle dopdolu... Özellikle Samim KOCAGÖZ'ün "Gençlere Bakıyorum" unu, Orhan DURU" nun "Sıde" sini Sabahattin Eyüboğlu'nun Montaigne'den çevirdiği "Denemeler" ini ilginç bulmamak olanaksız..

Candan dileğimiz, bu tür dergilerin çoğalması ve **YENİ UFUKLAR**'ın olumlu çizgisinde gelişebilmeleri...

NICOMEDIA İZMİT TARİHİ

Avni Öztüre

Büyük boy 244 sayfada 266 siyah - beyaz, 12 renkli ofset belge resmi ve 12 harita. Ederi 75 lira. P. K. 105 Beyoğlu

Çoğu dostlarımızın abone süreleri bu sayımızla bitiyor. Dergimizden hoşnutlarsa, elbet abonelerini yenilediklerini duyuracaklardır bize..

Bir de şu var; şimdiki değin yakınlıklarına güvendiğimiz kimi dostlara Güney'i bir "merhaba" niteliğinde iletmiyorduk. Ama, duyurumuzda söz ettiğimiz güçleşen koşullar nedeniyle, dergiyi belli bir sayıda basmak zorundayız. Salt bu yüzden, dostlarımıza abonemiz dergi yollayabilmek olanağından yoksun kalacağız. Bu tutumumuza hak vereceklerini umar, değerli ilginizi bekleriz.

Saygı ve Selâm

Ben bir çiçeğim
Sarı - Sapsarı
Bozkırda açan
Yeryüzünde insanoğlu yaşadıkça
Aşkı oldukça kişinin
Ben varım.

Ben bir çiçeğim
Sarı - Sapsarı
Bozkırda açan

Ham meyvaı kopardılar dalından
Ayırdılar beni nazlı yarımdan.

Ben
Kitap sayfalarında kurutulmuş bir çiçeğim şimdi
Bozkırda açmış
Sarı - Sapsarı
Yeryüzünde insanoğlu yaşadıkça
Yitik aşkı oldukça kişinin
Ben varım.

Özdilek ERDEM

ÖLÜMÜNE YAŞAYANLAR İÇİN

Gitsen de olur demeyin
N'olur
Büyüyeceksiniz siz de bir gün
Biafralı çocuklar.
Sizler de serpileceksiniz
İnsancıl yaşamağa.

Açılacak o duru elleri
Tanrının.
Mutluluğu hep gözleriniz mi verecek
Hiç gülmemiş.

Birgün sizler de seveceksiniz yaşamayı
Denizin maviliği yansıyacak
Gözlerinizde acımsı.

Ama siz yine de
Yürekli olacaksınız
Yine de mutlu
Sevisiz kentlerde de olsanız
Seveceksiniz.

Ünal YÜREKLİ

PIYALE
GONULTAŞ

HÜZÜN
ÇIKMAZI

— Şiirler —

4 Lira

GÜNEY YAYINLARI : 1

BİZE GELEN YAYINLAR

★

Oğuz Sami SEZEN

SENI SEVİYORUM — İzzet
Kılıçlı — Şiirler — Kendi Ya-
yını — 350 Krş.

1948 yılında, Van'da doğmuş İzzet Kılıçlı, Tapu Sicil Memurluğundan emekli Mehmet Kılıçlı'nın oğlu. Betiğin adından da anlaşılıyor, tüm şiirleri sevi üzerine. Bu yaşta hep öyledir; hep sevi, hep sevidir. Ama ne ki, Kılıçlı'nın bir başka içtenliği var, betiğindeki tüm şiirleri bir çırpıda okunabiliyor. Bakıyorsunuz, 58 sayfalık kitapçık bitivermiş.

"Seni Seviyorum", Samsun'da Yüceer Matbaası'nda basılmış. Kapak düzeni Vasık İnal'ın. Edinme için adresi : "İzzet Kılıçlı, Sağlık Memuru, Gedikbulak / VAN.

MARTI KANADINDA BİR
EVREN — Ali Çapan — Şiir-
ler — Kendi Yayını — 250 Krş.

3 formalık, Renkli bir kâğıda basılmış. 23 şiir var içinde. Çoğu iyi şiirler bunların. Gençlik bir şair Ali Çapan. 1948'de Gaziantep'in Oğuzeli ilçesinde doğmuş. Ortahalli bir devlet memuru babanın sekiz çocuğundan en büyüğü. Şiir tutkusu ortaokul sıralarında başlamış. İlk kitabı : ÇİĞDEM ÇİÇEĞİM. Şimdiki askerlik görevini yapıyor. ÖZGÜRLÜK ŞARKISI NASIL SÖYLENİR adını vereceği üçüncü kitabını terhisinden sonra bekliyeceğiz.

Martı Kanadında Bir Evren'i, posta pulu karşılığı, dergimizden de edinebilirsiniz.

ŞİRİMİZDE ÖĞRETMEN I
ve II — İsmail Yılmaz — Öğ-
retmenler için yazılmış seçme
şiirler — Sunucu Yayınları —
5'er lira.

Hani ya, "bir zamanlar" in eti senin - kemiği benim ya da vurduğu yerde gül biten "hoca" larımıza beslediğimiz saygılar... Birer anı olarak hep gerilerde kaldı. Öğretmen kıyımının zaman zaman kıyasıya sürüp gittiği bir ortamda, tutmuş İsmail Yılmaz; ŞİRİMİZDE ÖĞRETMEN'in ikinci cildinden sonra üçüncüsüne hazırlanıyor.

İsmail Yılmaz; "Bu betiğin

sanat düzeyinde hiçbir savı yoktur. Salt görevi vardır. O da, 16 martlarda meydanlar dolusu atılan söylevlere yardımcı olmak ve 16 martlarla övünen kişilerin şiir yönünden güçlerini bir araya derlemek... Bu görevi yerine getirdiği kansına varıldığı an, bu betiği yenileri izleyecek..." der, kitabının önsözünde. Bize yazdığı mektuplarında da içtenliğine tanık oluyoruz çoğu kez. Örneğin son mektubunda "Bende tutku bu. Hiçbir çıkarım yok. Baskı giderlerini satıştan sağlıyamadığım bir yana, bu diriyi sürdüreceğim..." diyor.

Ne var ki, yeteneğince yaptığı duyurulara karşı, 1969 sonunda baskıya vereceği üçüncü cildine henüz pek şiir gelmemiş. Oysa, ozanlarımız zaman zaman öğretmenleri için de şiirler yazmışlardır. Gönderseleler ya; "İsmail Yılmaz - Sunucu Yayınevi - P. K. 6 Uşak" adresine...

ALAMANYA MEKTUPLARI
Osman Yardım — Şiirler —
Kendi Yayını — Ankara 1969 —
5 lira.

Bu, şimdiye dek yayınlanmış 5'inci kitabı. Yakında çıkacak iki kitabı daha var : "Yönünü Arayan Sevgi" ve "Tek Ayaktaki Yemin."

1931 Bozkır doğumlu Osman Yardım, Çeşitli gazete ve dergilerde öykülerine ve eleştirilerine de rastladığımız sanatçının, hiç kuşkusuz yok, güçlü yönü şairliğidir. Şiirlerle toplumcu bir şair olarak tanınabiliyor şimdi. Yerine göre günün "aktüalite" si bile onu şiir yazmağa zorlamış, toplumun dertlerini sorunlarını rahatlıkla şiirlerine aktarabilmiş...

Alamanya Mektupları'nı okurlarımıza sağlık verirken, isteğe adresini de yazalım : "Osman Yıldırım — P. K. 54 Ankara."

Ahmet ANAÇ'ın iki şiir betiği :

GECEYE DİKİLEN ve SÜSAN YÜREK, Her ikisi de 3'er liraya satılıyor.

Seher Yayınları; Anafartalar Cad. Hekimoğlu Pasajı 22 — İzmir.

Dergiler : TÜRK DİLİ — YEDİTEPE — ANKARA SANAT — YENİ YAYINLAR — KUVAYI MİLLİYE — HAREKET — ÇAĞDAŞ TÜRKİYE — EFLATUN — YENİ UFUKLAR — DOST — HISAR — SANAT DÜNYASI — ÖZLEM — GENÇ SINEMA — TARLA — İMECE.
Gazeteler : YENİ GÜN (Ankara) — FERMAN (Düzce) — YENİŞEHİR (Bursa) — YENİ KASTAMONU.

GELİN Mİ OLUYORSUN ?

Neden nemli gözlerin, ne o ağlıyor musun?
Siyahları çıkarıp, beyazları giymişsin
Ne o teller duvaklar, gelin mi oluyorsun ?

Kime giyindin öyle, hazırladın kendini ?
Beni gecelerin ütesinde, bırakıp unutarak
Kim alacak kalbinden, bana ait sevgini.

Kime söyle ne olur, akan sevinç yaşları
Yarına bağlayan ne seni binbir ümitle
Kime bu süslenmeler, kime gelin taçları.

Halit ÇELİKOĞLU

Dosen : Picasso

MAHZUN

Aynalara mahzun bakmağa başladı gözlerimiz
İpince basamaklı köprülere bindik
Bütün güzel baharlar dallardan koptu
Bir vakitki neşenin çığırından çıktık

Hep şepşen şarkılar yarı yollarda kaldı
Gar'a gelen güzel insanlar gitti
Yollara açıldı bomboş pencereler
Yine kaldı ardımıza umutlu çocuklar

Plâklarda artık kırıldı sanki
Gramafonlarda başladı upuyumsuz şarkılar
Bir de şimdi şu
Kırık kadehlerde içkiler

Bayram İbrahim ROGOVALI

Öykü

Zilli Teş

Kemal IŞIK

Aşağıya doğru sıralanan toprak damlı evlere baktı bir süre. Sonra kadının yanına çömeldi.

— Bekir nerde? diye sordu.
— Nerde olacak, bir dostuyla kırıyordu şimdi.

— Yok canım. Kolay mı burada böyle güpegündüz hovardalık yapmak...

— Yerini söylüyeyim de git gör inanmıyorsan.

— Kim bilir.
— Ben biliyorum.
— Ne duruyorsun öyleyse. Gidip görünsene onlara.

— Ne gider, ne de görünürüm. Kuyruk sallamayan diş köpeğe hiçbir erkeği pek yansaşamaz.

— Başka bir kadın olsa bu durumda, altını üstüne getirir ortalığın.

— Neden getirecek mişim altını üstüne ortalığın? Ben de yaparım uygun birini bulsam.

Gülümseyerek Mahmut'a baktı.

— Senin elinden gelmez ki öyle şeyler.

— Gelmez ya.
— Neden ?

— Gelmez işte.
— Boşuna değilmiş demek köy kadınlarının sana boş teneke demeleri.

— Ne çıkar demişlerse ?
— Emine olsaydı yerimde..

— Hangi Emine?
— Tanımamazlıktan gelme şimdi. Üzüm getirmiş sana dün akşam üzeri.

— Ne olur getirdiyse. Çok kişi getiriyor köyün yabancı olduğu için. Üstelik kadın, gelenlerin çoğu. Hangisini tanıyayım..

— Kadın olmaları iyi ya.
— Elimden öyle bir şeyin gelmediğini az önce kendin söyledin ya..

— Aptallığına doyma öyleyse.

— Aptallıktan değil bu. Evli kadınlara saygılıyım. Üstelik, güvenip evime de geliyorlar.

— Emine de evli.

— Tanımıyorum dedim ya. Hem tanısam bile senden güzel olabileceğini sanmam.

— Git te Bekir'e söyle. Senin gibi düşünüyor mu bakalım ?

— Aptallığına doymasın.

Tülbendinin altından taşan sarı saçlarına, dolgun göğüslerine, kalçalarına bir göz gezdirdi. Peşpeşe yutkundu bakışlarını ondan ayırırken.

— Doymasın ya, dedi kadın. Gözlerini yumdu. Acı bir durgunluk yayıldı yüzünde.

— Yatıra gidecek misin? dedi neden sonra.

— Uzak olduğunu söylüyorlar. Yol da çok bozukmuş.

— Uzak ama, yorulduğuna değer. Dört köyün insanı gelir oraya.

— Sen de gelecek misin?
— Emine var ya.

— Hay Allah. Düşürmedin dilinden bir türlü kadının adını. Nasıl bir şeymiş bu Emine dediğin? Gel de bir göster bari.

— Zakkımın kökünü gösteririm. Adam ol da kendin tanı.

— Bekir'den öğrenirim.

— Bak o gösterir işte! Dostlarının arasında o yok çünkü. Benden çok onları kuskandır.

— Gidip Bekir'i bulayım bari.

Kalktı. Köpekleri okşadı avlu kapısından çıkarken. Köyün içine doğru yürüdü. Aralarında Bekir'in bulunduğu birkaç kişiyle yola koyuldu ikindiye yakın.

— Ben taşıyayım, dedi yarı yolda onlara katılan kadınlardan biri, Mahmut'un kolunda taşıdığı cekete elini uzatırken.

— Teşekkür ederim, dedi Mahmut. Kolunu ceketin üstüne bastırdı. Yük olduğu yok pek. Hava biraz sıcak ta.

Tanımakta güçlük çekmedi sarışın, ince yüzü. Adımlarını yavaşlattı geride kalmak için.

— Emine miydi adın? dedi yavaşça.

— Emine.

— Kocan da gelecek miydi yatıra ?

Şiir Üstüne

Paul ELUARD

"Şiirsel"lik tashyan bir söz dizimi kadar kötü dil bilmiyorum. Gerçek şiirin ana çizgileri kesindir, cankurtaran simitlerine sarılmaz, billür göz yaşları yeter ona..

Çöller, çamurlar, kumlar, cilâh dösemeler, savrulan saçlar, çotuk eller, leşler, ileze delikanlılar, baştaçı bönler, tüm it türleri, süpürgeler, otsu çiçekler... Şiir, yaşamın tâ kendisidir yani !

*

Şiir, bulaşıcı bir sayrılıktır, ama, yaşamın içindedir. Dilin etkin yapısı böyle sağlanır.

Şiirsel bir gerçek var: İyinin gerekçesi...

Ozan, toplumunun olağan kişilerinden değildir elbet..

Şiir, sanata özentilerden doğamaz; somut bir işe yarar o. Bilimdeki öğ-

retisel değerlerle yüküldür. Savaş alanı da, insanoğullarını yeniden kardeş kılabilmek içindir.

*

Jean COCTEAU

Gerçekten şair kişi, ille de SANAT yapacağım diye çıkmaz yola.. Kendi gerçeği neyse onu yansıtır; duygu, deney, görgü birikimlerini hiç acelesiz işler; ama bu tutum, başarılı bir gazetecinin çabasını andırırımış.. olsun !

Çoğu kez, kırık - dökük izlenimler etkisi uyandıran bu olgu, bu yöntem, gitgide bütünleşir ve etki gücü kazanır.

Epeydir, görüntü'yü yüceltmek için, salt görüntüye yash şiir, şiirin canına okuyor. Eskiden, şiir toplamı betikler, bir bakıma, şairin görüntüleri toplamıydı. Bu beğeni, kişilere "maymun"ca bir taklit ezenini aşlamıştır.

Salt imgelerle yetinen bir şair, herhangi bir işportacı gibi, başına üşüşür bizi.. Ne ki, bu tür şairlerle de pek alış - verişimiz olamaz.

*

Max JACOP

Somutlaştırmak.. bunu iyice düşünün bizez. Soyut sıkıcı ve pimpistir. Ön ilkeniz ille de "somut" biçimleme olsun. Yani, insanlardan, olaylardan yana çıkın hep..

Şu, elle tutulur. Önemi, somutluktundan gelir çünkü. Bu eylem gücü, döne dolana, çarıklardan, karasabanlardan yaknan kaba bir "halkçılık" değil elbet.. Ses, söz, bir bakıma mide'ye ilgilidir; ergesi ille de düşünceyi mideye iletmek ve ordaki yakışık yerini yansıtmaktır !

Çeviren : GAYE PETEK

— Orağa gitti yaz başlarında, ova köylerine. Bağ bozumunda gelir ancak.

— Allah çocuklarına kavuştursun.

— Daha yeni evlendik.

— Sana kavuştursun öyleyse.

— Gelir elbet. Oralarda kalacak değil ya.

— Özlemedin mi yoksa ?

— Yalnız benim kocam değil ki giden. Alıştız onlarsız kalmaya. Babam da giderdi her yaz.

— Biliyorum gittiklerini. Gitmeyenlerden biri de kocan olur diye düşündüm de.

— İşleri iyi de onların.

— Gidenlere göre.

Konuşmayı kesti. Adımlarını hızlandırdı. Onları dinlemek için geride kalan Bekir'in koluna girdi.

— Yolun bu kadar berbat olduğunu bilseydim gelmezdim.

— Yorulur muymuş insan, yanında Emine gibi biri olunca,

dedi Bekir gülümseyerek. Bir güzel yorgunluğunu unutursun geceyi onunla geçireceğine göre. Çakı gibi kalkarsın yarın sabah.

— Ne konuştüğümüzü duydu ama.

— Böyle başlar zaten.

— Senden ayrılmayacağım öyleyse bu gece.

— Arasan da bulamazsın karanlık basınca.

— Başka birilerini bulurum.

— Tesbih çekersen o zaman sabaha kadar.

— Akşamdan uyurum.

— Orası senin bileceğin iş. Bana dokanma da ne yaparsan yap. Yılda bir kez olur bu. Tanıdığım kadınlar var diğer köylerden.

— Kismetin bol olsun öyleyse.. dedi.

Küçük iki tepenin arasındaki korulukta bitti yolları. Yatırın türbesine gittiler ilkin. Diz çökerek sandukayı örten yeşil çuhayı örtüler. Pişen adak etlerinin kokusuyla dolan koruluğa dağıldılar peşinden.

Türbenin önündeki açıklığa oturdu Mahmut, herşey karanlığa gömülürken. Yemek sırasında kesilen sesler, neşeli gülüşlere dönüştü akşam serinliğiyle. Ne olduğunu kestiremeden sesleri dinledi bir süre. Ol-

duğu yerden kalkıp az ötesindeki ağacın altına oturdu, sesler gittikçe kendisine doğru yaklaşınca.

Kazanların altından topladıkları yarı yanmış odunları alanın ortasındaki kuru odun yığınının altına sürdü gelenler. Çok geçmeden çatırdayarak yanmaya başladı koca yığın. Alevler gittikçe büyüyor, büyüdükçe ortalığı ısıtıyordu.

Olanları oturdukları yerden izleyen üç kişi kalktı bu sırada. Omuzlarındaki zilli tefleri indirdiler. Sol ellerine alıp havaya kaldırdılar. Ağır bir tempoyla zilleri şakırdatarak ateşe yaklaştılar. Bir işaretle çember yaptı ordakiler yığının etrafında, kolkola. Ağır ağır dönmeye başladılar zillere, yüksek sesle okunan ilahilere uyarak. Geç kalanların da katılmasıyla çember gittikçe büyüdü.

Büyüdükçe tef daha bir canlı çalmıyordu.

Döndüler. Döndüler. Kendilerinden geçtiler en son. Arada bir çemberden biri ayrılıp kor haline gelen diz boyu ateşten karşıya geçiyor, orada dönme başlıyordu. Avuç avuç ateş ağzına dolduruyordu başkası. Aynı hareketi bir başkası yapıyordu kadınların kendinden geçmiş bakışları arasında.

Ay doğdu bu sırada. Aydınlandı koruluğun içi deminki karanlığa inat. Kadınlar dağıldı ilkin bir bir ayın doğmasıyla. Peşinden genç erkekler. Yaşlı erkeklere kaldı dönmeyi sürdürmek, ateş sönünceye dek. Kalkıp ağaçların arasında olanları görmeyi düşündü Mahmut bir ara. Olduğu yere uzandı. Ceke-tini göğsünün üstüne örttü. Ateş gittikçe söndü. Dönenler küçüldükçe küçüldü gözünde. U-yudu daha sonra...

KURUL KİTABEVİ

(TARIK DURSUN K.)

İstiklâl Cad. Tokatlıyan pasajı : 26

GÜNEY'i ve YAYINLARI'nı
Kurul Kitap Ev'inde bulabilirsiniz

GÜNEY SİZİNDİR
ABONE OLUN
ABONE BULUN
ÇEVRENİZE TANTIN

Güney'in Serüveni

Atıl ÖZBİLEN

Elinizdeki 24'üncü sayı ile GÜNEY, ikinci yılını doldurmuş bulunuyor.

Güney'i; güneyli gençlerin amatörce bir heves uğruna toplaşıp dayanma gücü oranında yaşatmağa çalıştıkları, "şuradan buradan toplanmış takviye kuvvetlerin marifetile çıkan bir dergi" sanıp bu yolda sözünü edenler oluyor. Öte yandan, her sayısını öncekilerden daha güçlü bulup Güney'e tutulanlar, bunun bir bölgesel dergi değil, İstanbul sanat merkezinden Türkiye'ye yayılan bir sanat dergisi olduğu kanısına varıyorlar. Ama bu kez, sormadan edemiyorlar : Öyleyse neden Güney ?

Üçüncü yılımıza başlamadan önce "Güney'in serüveni" ni anlatmak istiyorum. "Neden Güney?" sorusunun yanıtları bu serüvenin içindedir...

20 - 23 yıl önceki Adana'yı düşünüyorum şimdi. Biz güneyli gençler hep biraradaydık. Halkevinde "edebiyat matineleeri" düzenliyorduk. "Gençlik dernekleri" kuruyorduk. İşbölümleri yapıyorduk. Arkadaşlarımız durup dinlenmeden çalışıyorlardı. Tiyatro kolumuz komşu illere çağrılıyordu; gidiyorduk, temsiller veriyorduk. Gençlerin yönetiminde günlük gazeteler "edebiyat sayfaları" yayınıyorlardı...

Yıllar yılı hep düşünürdüm; dergi değil de, bir sanat gazetesi düşünürdüm. Şöyle haftalık ya da onbeş günlük olsun; gençleri başıma toplayabileyim, se-

"Güney Hareketleri" nin 1'inci sayısı, 19 Haziran 1950. Ederi 10 kuruş. Burhan Sadık Yalçın'ın, "Zamanın İç Yüzü" adlı bir yazısı, Hamit Salih Asyab'ın "Nerdeyim" diye bir şiiri ve Naff'nin bir rübaist.

simizi duyuralım yöreye ve de Torosları aşip bütün Türkiye'ye...

Yıl 1950.

Güneyde alabildiğine bir "hareket" var ya; öyleyse "Güney Hareketleri" olsun dedim bu onbeş günlük edebiyat - sanat - fikir gazetesine. 10 kuruşa satılacaktı. Ve ilk sayı, 19 Haziran 1950'de çıktı.

Güney Hareketleri'ni uzun süre yaşatamadık. Cebimizden yaptığımız harcamaya 6 sayıya yetebildi. İçimizde bir burukluk, boynumuz bükük, kalakaldık...

Yıl 1954.

Yine Halkevi bahçesinde toplanıyoruz. Yine edebiyat üzerine, sanat üzerine, dergiler ve yayımlar üzerine konuşuyor, tartışıyoruz. Arada bir Güney Hareketleri'ne değiniyoruz. Birlik olup neden çıkarmıyalım diyoruz. Peki çıkaralım. Birlik olunca, hemen tüm sorunları çözebiliriz. Anlarımız yanılmıyorsa, 14 arkadaş, karar veriyoruz. Her ay 10' ar lira verirse bu iş olur mu? Olur. Reklâm da sağlarız, sağdan - soldan, i-

yi. Bir de işbölümü yaparız; belli sürelerde sırayla görevleniriz. Yürütür gideriz. Tamam mı? Tamam. Peki, adı ne ola? Güney Hareketleri. Olmaz diyorum ben. İçimde bir burukluk var ya!. Başka bir ad bulalım. "Hareketleri" kaldıralım, salt "Güney" olsun.

GÜNEY, 1 Nisan 1954'te çıktı. Yine gazete türünde, bu kez aylık. Toroslara da aşık. Bütün Türkiye'ye sesimizi duyurabildik. İki yıla yakın bir süre içinde sözümüz edilir oldu.

Ama ne var ki, aramızdaki bağlılık, tutkunluk hep öyle sürüp gidemedi. Çeşitli nedenlerle çözülmeler başladı. Sonunda bir arkadaşımızın üstünde kaldı Güney'in tüm yükü... ve paydos!

Yıl 1967.

15 yıl sonra GÜNEY İstanbul'da. Üçüncü yılımıza giriyoruz. Güngünden artan ilgilerinizle Güney'i daha ileriye, daha yeniyeye götüreceğiz. Ve önümüzdeki 25'inci sayımızda, Güney'in son iki yılını anlatacağım sizlere...

Saygılarımla...

"Güney" in 7'inci sayısı, Ekim 1954. Ederi 25 kuruş. Kapakta : Nazım Köylü'den "Halk ve Sanat", Sam Hunter - A.HÖ.'den "Toulouse Lautrec", M. Ağâh Önen'den "İlhan Berk'le Bir Konuşma" ve Marcel Arland-Lütflü Ayda'dan "Yazardan Esere".

"Güney" in 13 - 14. sayıları birarada. Nisan - Mayıs 1955. Kapakta yine Nazım Köylü'den "Eski Hava", Mehmet Küçük-İnce'den "Maurice Utrillo" ve M. Ali Bilgetekin'in "Adalet Cimcoz'la Konuşma" sı var.

GÜNEY ve YAYINLARI

SUNUCU KİTAPEVLERİNDE SATILIR

a) Anafartalar Cad. 724 İzmir - b) P.K. 6 Uşak

T. D. K.

Türk Dil Kurumu'nun XII. Kurultayı, 4 Temmuz 1969 günü, Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi'nin toplantı salonunda çalışmalarına başlamış ve 5 gün sürmüştür.

Kurultay bitimi, yeni YÖNETİM KURULU, aldıkları oy sırasıyla şu kişilerden kurulmuştur.:

Asıl Üyeler : Prof. Dr. Vecihe Hatipoğlu, Prof. Dr. Hasan Eren, Tahir Nejat Gencan, Ömer Asım Aksoy, Prof. Dr. Macit Gökberk, Orhan Şaik Kökyay, Orhan Hançerlioğlu, Sabahattin Kudret Aksal, Prof. Dr. Fahir İz, Prof. Dr. Samim Sinanoğlu, Ağâh Sırrı Levend, Prof. Dr. Enver Ziya Karal, Ceyhun Atuf Kansu, Prof. Dr. Gündüz Akıncı, Prof. Dr. İlhami Cıvaoğlu, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Necati Cumalı, Doç. Dr. Doğan Naci Aksan, Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu, Oktay Akbal, Salâh Birsal, Enver Naci Gökşen, Tahsin Saraç, Kemal Demiray, Prof. Dr. Hasibe Maziçoğlu, Prof. Dr. Bedîa Akarsu, Uluğ İğdemir, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Prof. Dr. Bahri Savcı, Haldun Taner, Hikmet Dizdaroğlu, Behçet Kemal Çağlar, Emin Özdemir, Baha Dürder, Haydar Ediskun.

Onur Kurulu : Prof. Nusret Hızır, Dr. Mustafa Şerif Onaran, Ali Rıza Önder, Oğuz Kâzım Atok, İbrahim Olgun.

Denetleme Kurulu : Muzaffer Uyguner, İhsan Hınçer, Dr. Muammer Uygur.

Daha sonra yeni Yönetim Kurulu toplanarak, aralarında işbölümü yapmış ve başkanlığa Prof. Dr. Macit Gökberk'i, asbaşkanlığa Prof. Dr. İlhami Cıvaoğlu'nu, genel yazmanlığa da Ömer Asım Aksoy'u seçmişlerdir. Aynı toplantıda Yürütme Kurulu seçimi de yapılmış ve genel yazman Ömer Asım Aksoy, aynı zamanda Derleme ve Tarama Kolu Başkanı olarak görevlendirilmiştir. Dilbilgisi Kolu Başkanlığına Prof. Dr. Vecihe Hatipoğlu, Sözlük Kolu Başkanlığına Kemal Demiray, Terim Kolu Başkanlığına Hikmet Dizdaroğlu, Yayın ve Tanıtma Kolu Başkanlığına da Salâh Birsal getirilmişlerdir. Sayman üyeliğe yine Uluğ İğdemir seçilmiştir.

Türk Dil dergisinin yeni yazı kurulu ise şu kişilerdir : Prof. Dr. Hasan Eren, Tahsin Saraç, Adnan Binyazar, Mehmet Salıhoğlu ve Salâh Birsal.

T. E. B.

Türk Edebiyatçılar Birliği, 19 Temmuz 1969 günü, Gazeteciler Cemiyeti salonunda yıllık Genel Kurul Toplantısı'nı yapmış ve eski yönetim kurulunun 1 yıl içinde yaptığı çalışmalar, kongrede takdirle karşılanmıştır.

Hazırlanan faaliyet raporunda da yer aldığı gibi; Birlik, 1 yıl içinde, bir önceki yönetim kurulundan devraldığı borçları temizlemiş, Çağaloğlu'nda yeni bir yer tutmuş ve ayrıca bankaya da 8.000 lira yatırmıştır.

Bu kezki Genel Kurul Toplantısı sonucu yapılan seçimlerde; Melih Cevdet ANDAY başkanlığa, Mahmut MAKAL II, başkanlığa, Celâlettin ÇETİN sekreterliğe, Aydın HATİPOĞLU saymanlığa getirilmişlerdir. Diğer yönetici üyeler ise; Adnan ÖZYALÇINER, Bekir YILDIZ, Güngör DİLMEN ve Afet MUHTEREMOĞLU'dur. Haberleşme adresleri : P. K. 708 — İSTANBUL.

Ak akçe
AKBANK'ta artar

Güney 22

GÜNEY SANAT DERGİSİ

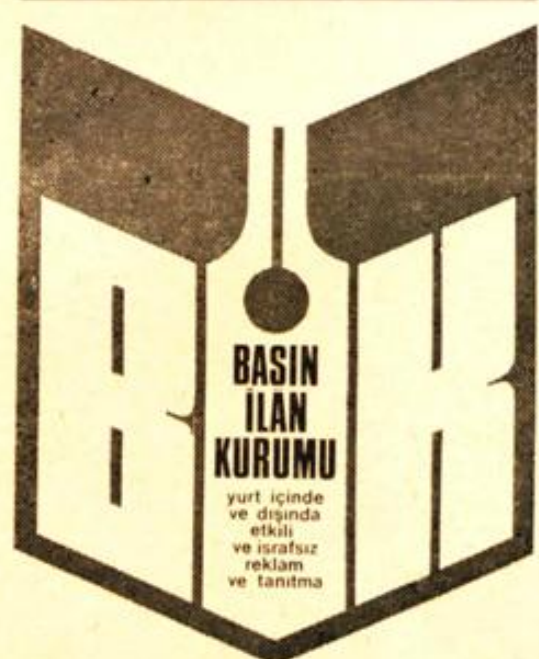
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Atıf ÖZBİLEN — Yazışma ve Posta Havalesi : Atıf Özbilen, P. K. 1353 İstanbul — İdare yeri : İstiklal Cad. 465/78 — Basıldığı yer : Halk Matbaası, Tel. 22 19 98 — Abone : (25. Sayıdan itibaren yıllık 24, altı aylık 15 TL.) Gönderilen yazı ve resimler geri verilmez. "Güney" adı söz edilmedikçe aktarma yapılamaz.

TEKEL

Güney 23

Basın 60445

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eskiiz ve program hazırlanır. Objektif tavsiyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar hızla yürütülür.

Çağaloğlu-Turkocacı Cad. no 1. kat 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01 - İstanbul

Güney 24

Basın 60927